

sessie over water,
riolering en klimaat

Programma

- Introductie door portefeuillehouder Glimina Chakor
- Toelichting op het water- en rioleringsbeleid en korte evaluatie afgelopen 5 jaar
- Toelichting op de strategische agenda klimaatadaptatie
- Gesprek aan de hand van een aantal stellingen en vragen
- Afronding en conclusies
- Sluiting

Water en riolering

Versterking van een gezonde leefomgeving staat centraal.

▪ Drie wettelijke zorgplichten:

1. Zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
2. Zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater;
3. Zorgplicht voor het nemen van grondwatermaatregelen.

Speerpunten

- Klimaatadaptatie
- Waterkwaliteit
- Ketenoptimalisatie
- Duurzaamheid

Groninger Water- en Rioleringsplan

- Uitwerking wettelijke taken
- Uitwerking gemeentelijke ambities op het gebied van leefkwaliteit en klimaat
- Beleidskader voor water en riolering

Evaluatie

- Wat is er gedaan 2014-2019?

Er is in de drie gemeenten een scala aan projecten uitgevoerd. De belangrijkste zijn:

- Onderzoek en planvorming; grondwater waterstructuurplannen, ketenoptimalisatie, rioolvreemd water, warmte uit vijvers etc.
- Basisrioleringsplannen

Evaluatie

- Klimaatadaptatie en afkoppelen: Er zijn enkele tientallen projecten uitgevoerd. In 2018-2019 zijn in het kader van de Nationale Adaptatie Strategie stresstesten uitgevoerd.
- Waterstructuurplannen Stadspark en Noorddijk zijn uitgevoerd, Westrand en Groningen Zuid plannen afgerond
- Baggeren: in alle drie gemeenten zijn diverse projecten uitgevoerd.

Evaluatie

- Grondwateroverlast: in Tuindorp in Haren, Suikerbuurt, Schildersbuurt en Jacobsstraat zijn projecten uitgevoerd.
- Duurzaamheid: Er is onderzoek naar warmtewinning uit oppervlaktewater gedaan, een riothermie project bij de Papiermolen uitgevoerd en operatie Steenbreek wordt voortgezet.

Evaluatie

- Het beheer van ruim 1000 km riolen, 75.000 kolken en ruim 600 rioolgemalen.
- Ruim 15 km riool is vervangen, en ongeveer een zelfde lengte is gerelined: van een kunststof kous voorzien.
- Het in stand houden van een meetnet in riolen, grondwater en oppervlaktewater.

Wat gaan we de komende vijf jaar doen

Speerpunt

Klimaatadaptatie:

Hoe kunnen wij bij een veranderd klimaat ook in de toekomst een prettige leef- en werkomgeving behouden? Hitte, droogte en zwaardere buien zorgen potentieel voor steeds meer overlast en schade. Hoe kunnen we die overlast en schade in de toekomst zoveel mogelijk beperken?

Programma

- **Klimaatadaptatie, oa:**
- **Afkoppelen, aanpak Bedumerweg/Paddepoel Selwerd/Binnenstad, groene daken, verordening afvoer hemelwater en grondwater, Waterslag 3 , grondwaterbeleid, wijkgerichte aanpak in combinatie met mitigatie en sociale opgaven**

30% evapotranspiratie

55% afvoer

10% oppervlakte
infiltratie

5% bodeminfiltratie

40% evapotranspiratie

10% afvoer

25% oppervlakte
infiltratie

25% bodeminfiltratie

Speerpunt

Waterkwaliteit:

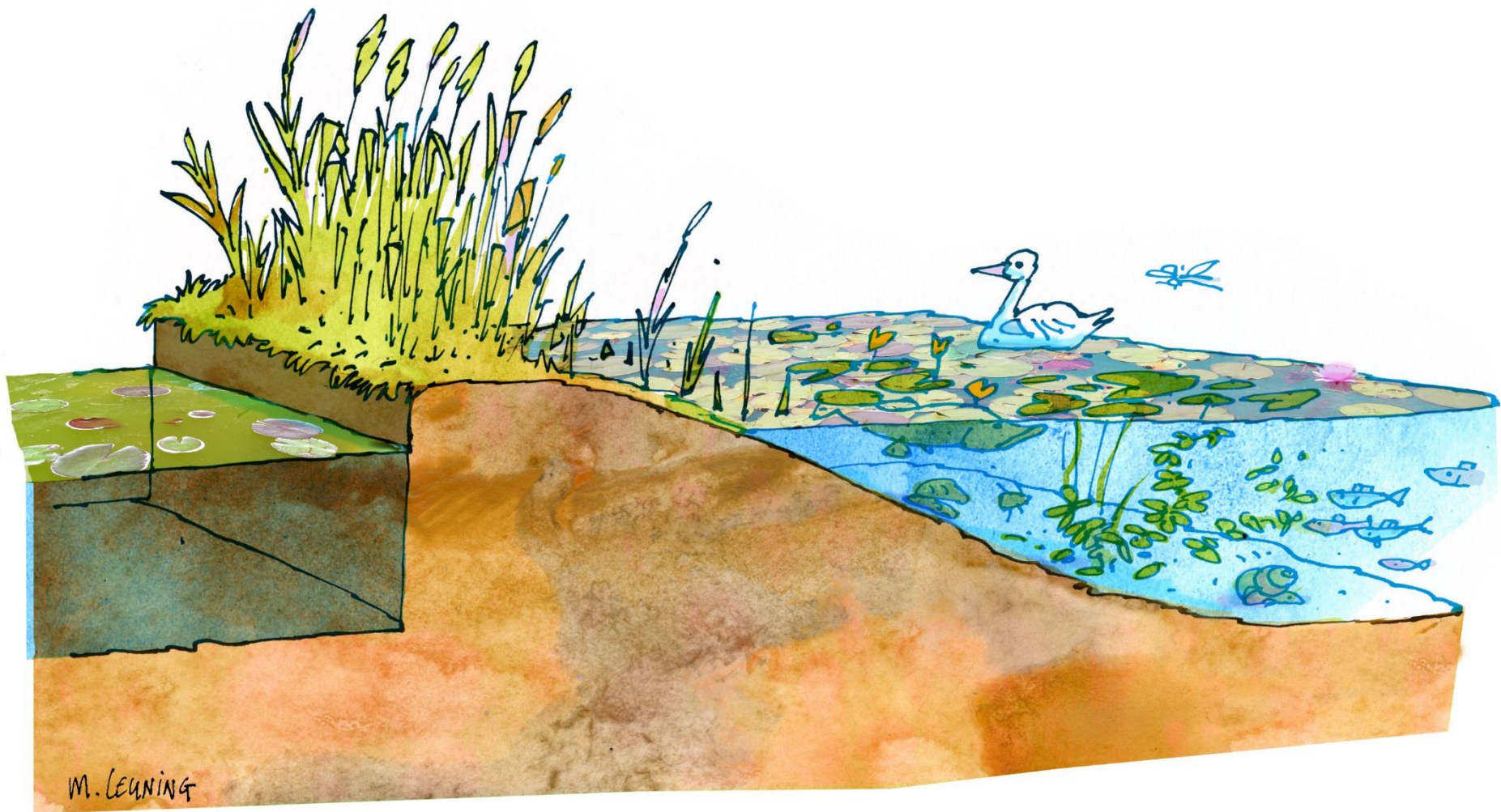
Kunnen onze inwoners vertrouwen op de kwaliteit en de veiligheid van het water in hun woonomgeving?

Voldoet het water aan de functies die we eraan toekennen? Hoe zorgen we dat dit op zoveel mogelijk plaatsen zo is? Waar en hoe kunnen inwoners het oppervlaktewater gebruiken zoals ze dat wensen?

Programma

- Waterkwaliteit, oa:
 - samenwerking , waterstructuurplannen, initiatieven van bewoners, koppelen van vijvers, ecologische verbindingzones, functiekaart, integrale benadering, functiegericht beheer, watervriendelijk (ver)bouwen, medicijnen en microverontreinigingen monitoren

M. LEUNING

Speerpunt

Ketenoptimalisatie:

Welke mogelijkheden biedt optimalisatie van de afvalwaterketen van riolering tot en met rioolwaterzuivering? Op welke manier komen gemeente (riolering) en waterschap (zuivering) tot meer kwaliteit, lagere kosten en een lager energiegebruik?

AARSLEFF

Leidinggevoerde bv

Programma

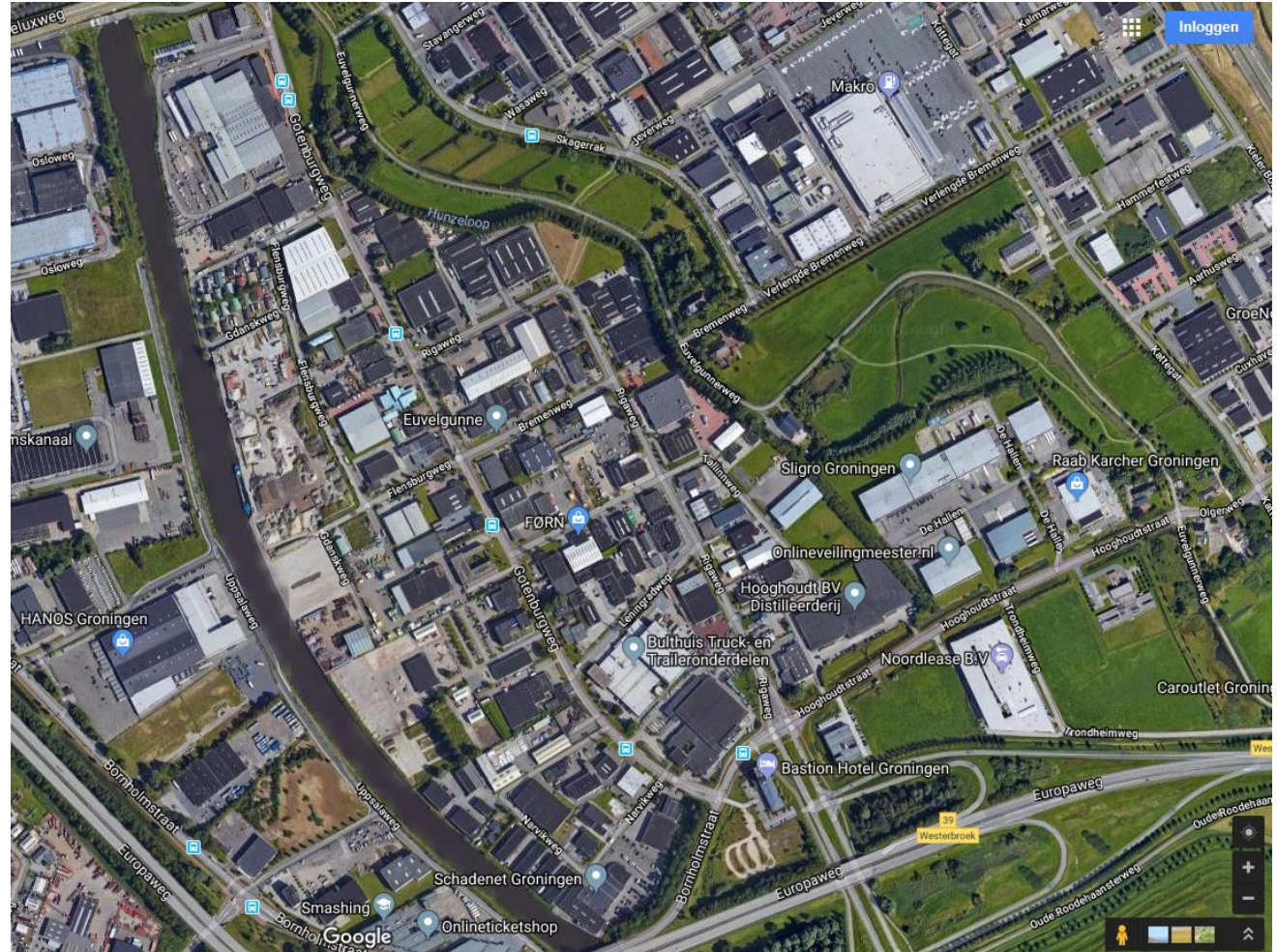
- Ketenoptimalisatie, oa:
- analyse van de zuiveringskring Garmerwolde, Droog Weer Afvoer (DWA)-leiding, optimalisatie rioolgemalen, meten en monitoren, RTC Garmerwolde, Waterslag 3, slim sturen in het riool, bedrijventerrein Euvelgunne

Euvelgunne

Veel verharding
Gemengd stelsel
'schone'
bedrijven

Speerpunten

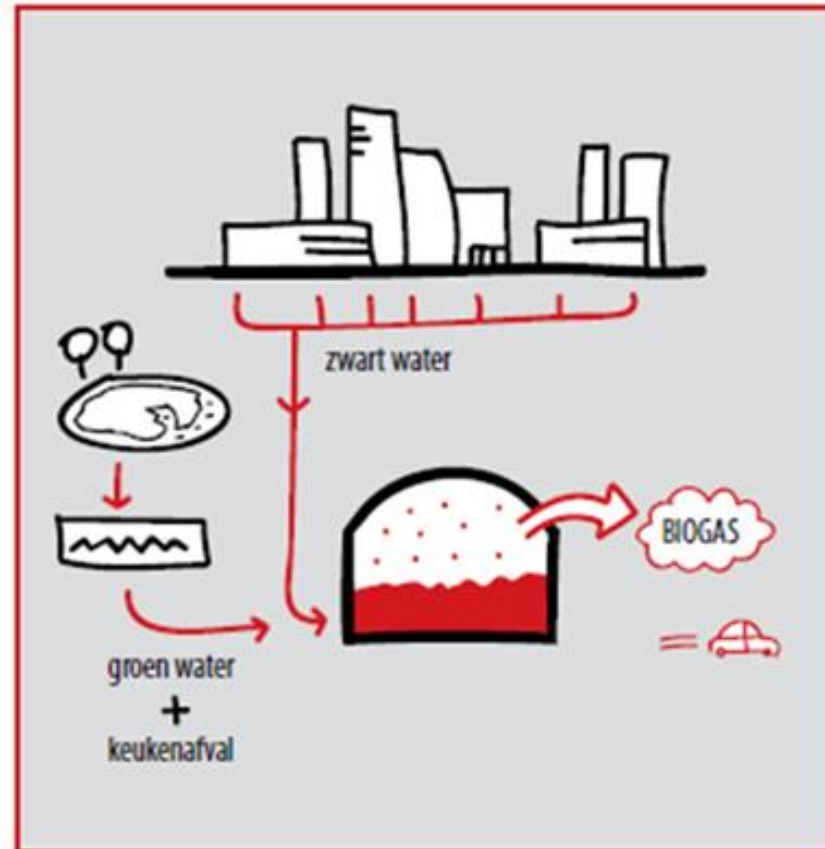
Duurzaamheid:

Benutten we de aanwezige warmte en grondstoffen in het afvalwater voldoende? Kunnen we het afvalwatersysteem energiezuiniger maken? Kunnen we onze inwoners en bedrijven bewegen tot gewenst gedrag?

Reitdiep fase 3

Scheiden zwart en grijs water
Zuiveren grijs water met wilgen
Zwart water en gf:

Programma

- Duurzaamheid, oa:
energie besparen, inwoners betrekken en stimuleren,
warmte uit afvalwater en oppervlaktewater, energie-
en grondstoffenfabriek

Participatie en communicatie

- O.a. Steenbreek en het tv programma GoudGroen

KORTINGSBON

Vul hier a.u.b. uw
adresgegevens* in:

Postcode:

Huisnummer:

Mijn nieuwe regenton kan liter
regenwater opvangen.

*Uw gegevens worden uitsluitend gebruikt om de verspreiding
van regentonnen in de gemeenten in beeld te brengen.

Deze bon is geldig tot 1 oktober 2018
Deze actie geldt uitsluitend voor inwoners
van de gemeenten Groningen en Ten Boer.

Woont u in de gemeente Groningen
of de gemeente Ten Boer?

Dan krijgt u met de kortingsbon meteen
€17,50 retour bij aankoop van een
regenton naar keuze bij deze winkels
in de stad Groningen en in Meeden:

WIJ DOEN MEE

Iedere tuin een ton

**MET EEN
KORTINGSBON
VOOR EEN
REGENTON**

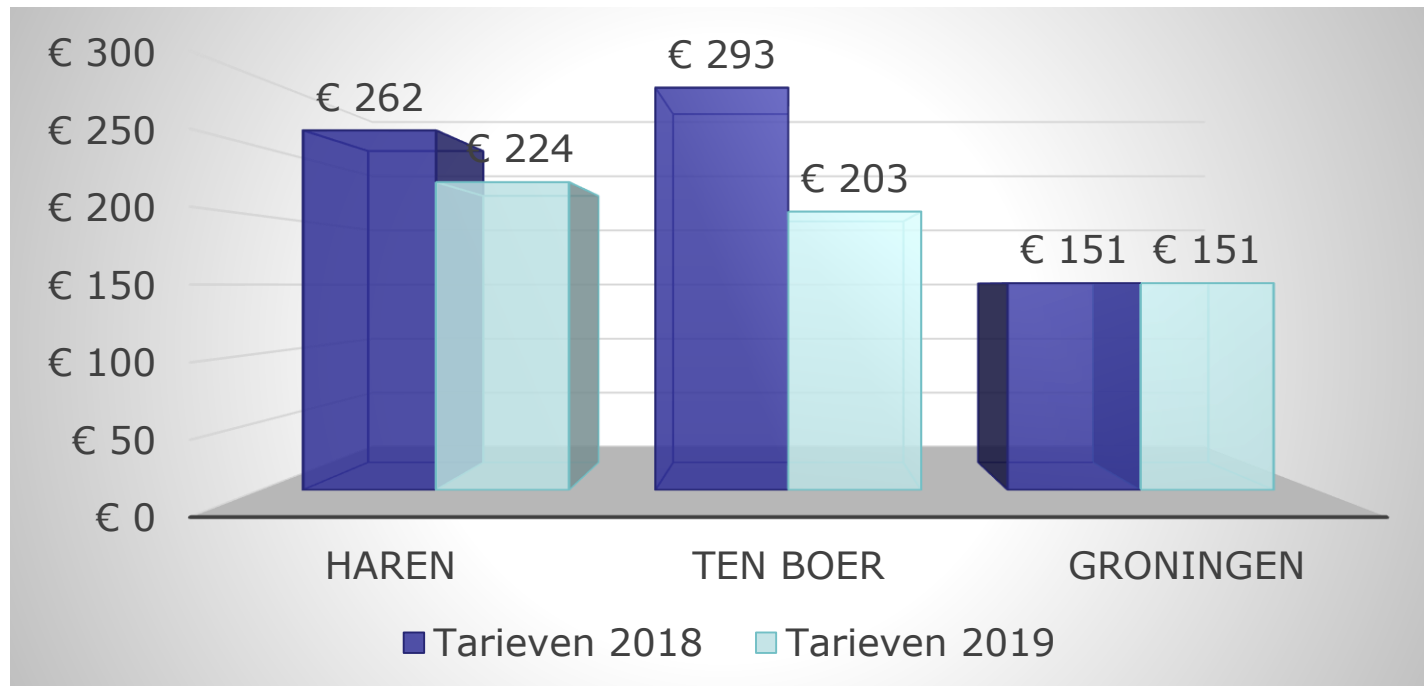
vragen?

regentonnenactie050@gmail.com

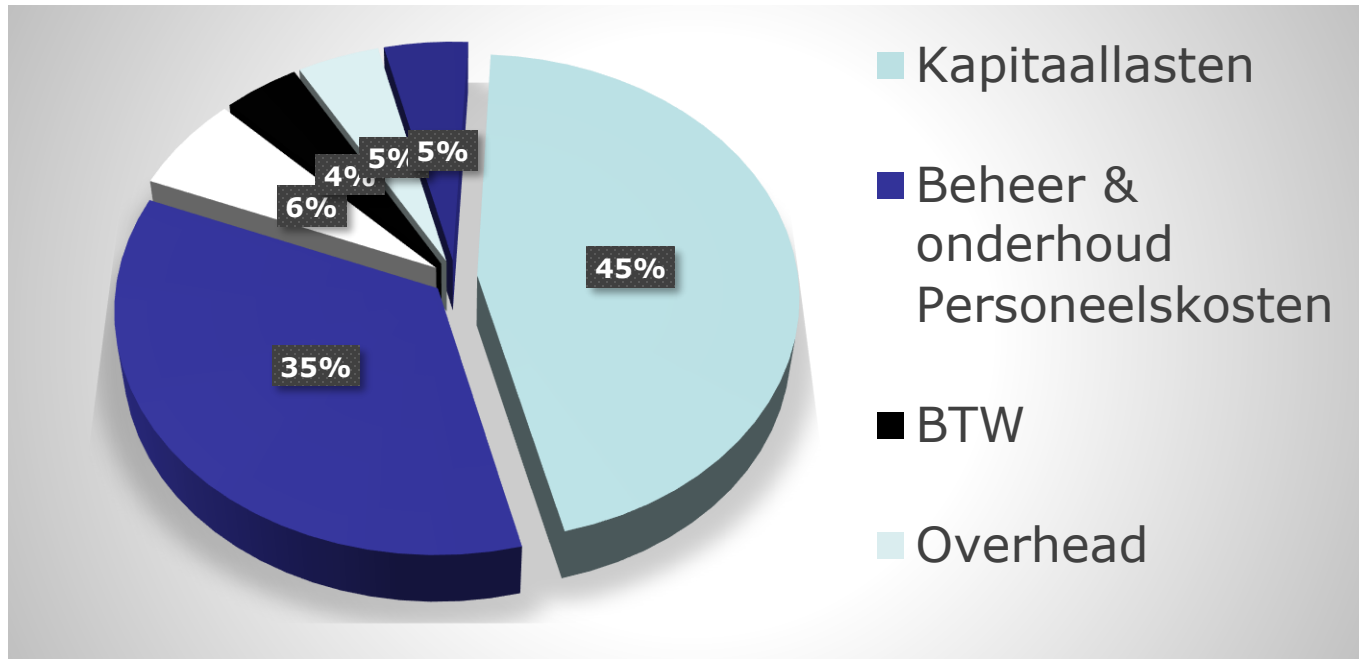
Financiën

- Tarieven gelijktrekken
- Uitgangspunten afstemmen, Groningen is leidend
- Huidige tarief 151 Euro stijgt op basis van de huidige berekening met ongeveer 10 Euro

Huidige situatie rioolheffing

Opbouw rioolheffing

Planning vervolg

- 19 juni informerende sessie Raadscommissie
- Oktober B&W
- November vaststelling door de Raad

GRONINGEN **KLIMAATBESTENDIG**

Klimaatstresstest en vervolg

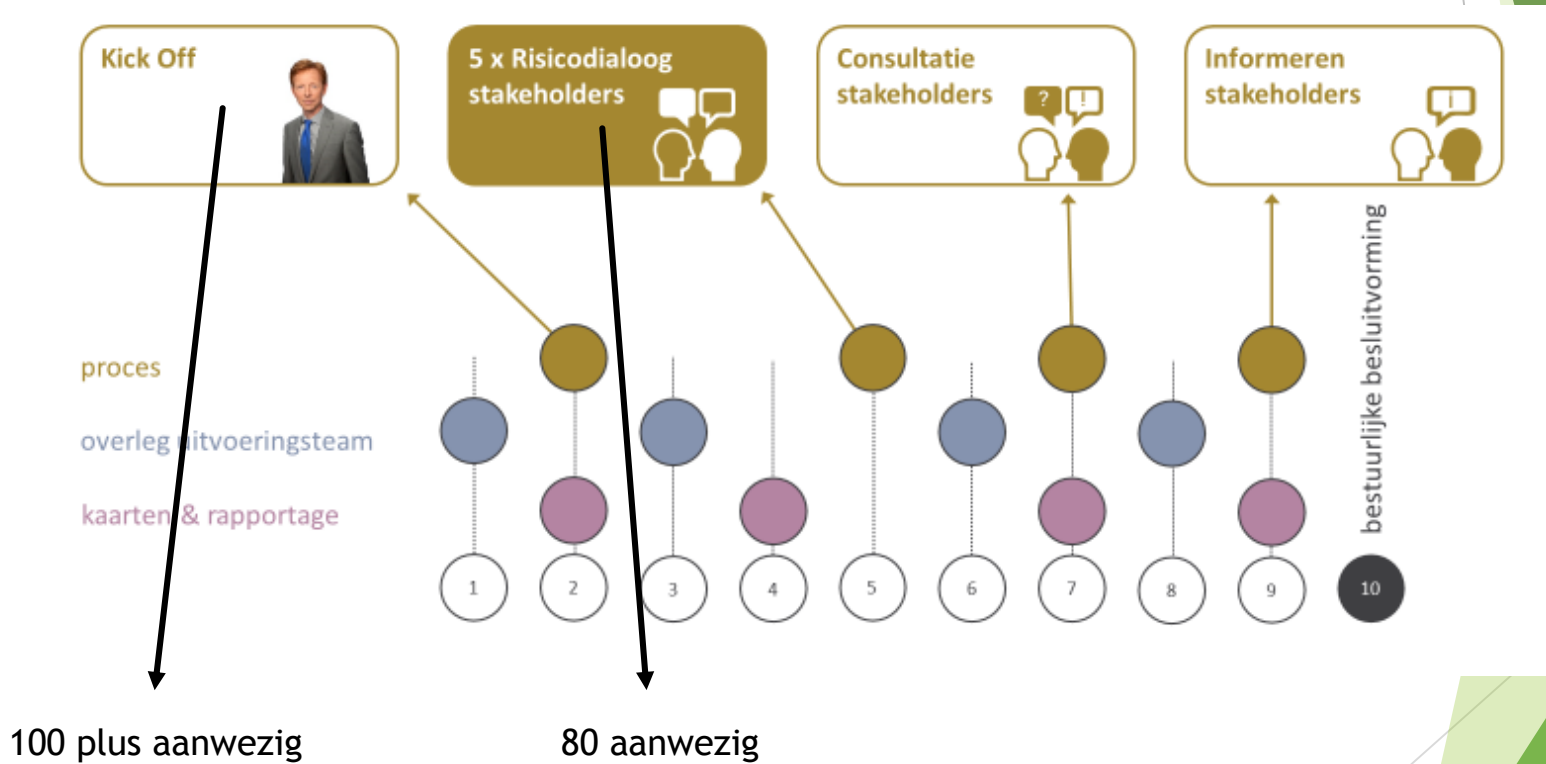
HITTE IN GRUNN

Methodiek en proces

		het wordt warmer	het wordt droger	het wordt natter	overstromingen	extrem weer
	Gezondheid					
	Infrastructuur					
	Energie					
	ICT en telecom					
	Water en ruimte					
	Landbouw, tuinbouw					
	en visserij					
	Natuur					
	Veiligheid					
	Recreatie en toerisme					

werken

Proces stresstest

Resultaten stresstest

Hitte

- Gezondheid: kwetsbare groepen
- Recreatie: sportvelden, verblijfskwaliteit
- Ruimte: leefbaarheid
- Infra/veiligheid: bruggen, (drink)waterkwaliteit
- Natuur: veranderende soorten

Wateroverlast

- Ruimte: schade aan gebouwen
- Gezondheid: risico's vitale functies ziekenhuis
- Infra: risico levering gas, water, stroom
- Ruimte: bereikbaarheid
- Veiligheid: hinder hulpdiensten
- Landbouw: verloren oogsten

Droogte

- Infra: drinkwater
- Landbouw: oogsten
- Natuur: schade natuurgebieden
- Veiligheid: branden, dijken

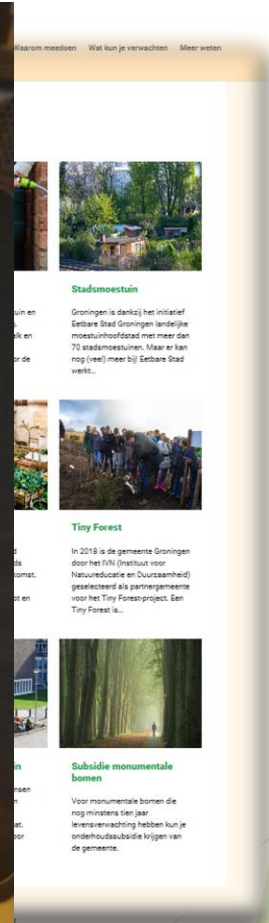
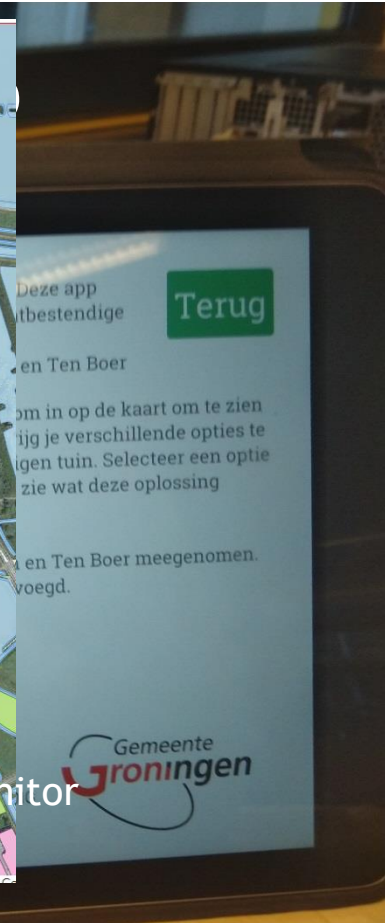
Overstromingen

- Veiligheid: communicatie, verticale en horizontale evacuatie
- Infra: uitval nutsinfra
- Ruimte: risicovolle stoffen
- Gezondheid: kwetsbare groepen

www.groningenklimaatbestendig.nl

Operatie Steenbreek analyse en groenmonitor

Stadsmoestuin
Groningen is dankzij het initiatief van de Stadsraad Groningen landelijke moestuin hoofdstad met meer dan 70 stadsmoestuinen. Maar er kan nog (veel) meer bij. Stadsraad Stad werkt...

Tiny Forest
In 2018 is de gemeente Groningen door het DLO (Druisout voor Natuureducatie en Duurzaamheid) geselecteerd als partnergemeente voor het Tiny Forest-project. Een Tiny Forest is...

Subsidie monumentale bomen
Voor monumentale bomen die nog minstens tien jaar levensverwachting hebben kun je subsidie aanvragen van de gemeente.

Vervolg van willen naar werken

- ▶ Uitvoeringsprogramma / Klimaatagenda opstellen
 - ▶ Sectorale uitwerkingen
 - ▶ Groenplan
 - ▶ Gemeentelijk water- en rioleringsplan

Activiteit	Planning
Klimaatagenda	
Interne risico dialogen	april – juni
Externe risico dialogen	september
Enquête	mei - juni
Workshop raadscommissie	juni
Klimaatagenda in AO en College	21 oktober en 12 november
Raadscommissie en -vergadering	4 en 18 december
Groenplan	
Analyse	april – september
Workshop raadscommissie	juni
Opgaven, Ambitie en visie bepalen	september - november
Groenplan in AO en College	21 oktober en 12 november
Raadscommissie en -vergadering	4 en 18 december
GWRP	
Hoofdlijn en keuzes bespreken met wethouder	13 mei
Sessie met raadscommissie	19 juni
GWRP in AO en College	7 en 15 oktober
Raadscommissie en -vergadering	6 en 27 november

Wat doen we nog meer/ deden we al?

Stellingen Klimateffecten

- Schade aan infrastructuur en gebouwen als gevolg van klimaatverandering in de vorm van piekbuien vinden we acceptabel.

Stellingen Klimateffecten

- De gemeente heeft geen rol in het beperken van gezondheidsklachten bij kwetsbare groepen (ouderen, jonge kinderen) door de toename van het aantal tropische dagen.

Stellingen Klimateffecten

- Op hete dagen is de nabijheid van koele plekken zoals parken en groene pleinen onmisbaar.

Stellingen Klimateffecten

- Het is acceptabel om gedurende hete periodes weinig zwemplekken te hebben door de afname van de waterkwaliteit.

vragen

- Willen wij via ons GWRP inzetten op duurzaamheid, innovatie en een hoge waterkwaliteit waarmee wij een watersysteem accepteren met intensiever beheer en daardoor hogere kosten?

vragen

- De gemeente kan de klimaat adaptieve opgaven niet alleen oppakken; inwoners en bedrijven hebben ook een rol. Willen wij door middel van beloning bewoners en bedrijven stimuleren/verleiding als zij maatregelen treffen die bijdragen aan het vasthouden en bergen van regenwater op eigen terrein en zo ja, hoe? Welke maatregelen komen in aanmerking?